

Opgave 1

Handelskanalen

Met de term kredietcrisis wordt een crisis op de financiële markten aangeduid. In de zomer van 2007 ontstond een kredietcrisis in de Verenigde Staten (VS).

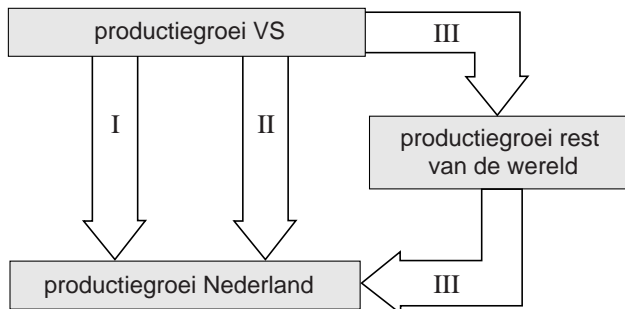
Enkele belangrijke kenmerken van deze crisis zijn:

- grote verliezen op beleggingen bij banken en bij andere beleggers;
- forse koersdaling van effecten op de beurs van New York.

Deze crisis heeft de productiegroei in de VS negatief beïnvloed. De gevolgen van de crisis bleven niet tot de VS beperkt.

Een onderzoeksbureau is nagegaan wat de gevolgen van de kredietcrisis voor Nederland kunnen zijn. Uit dit onderzoek komen de volgende figuren.

figuur 1 productiegroei

Opmerking bij figuur 1

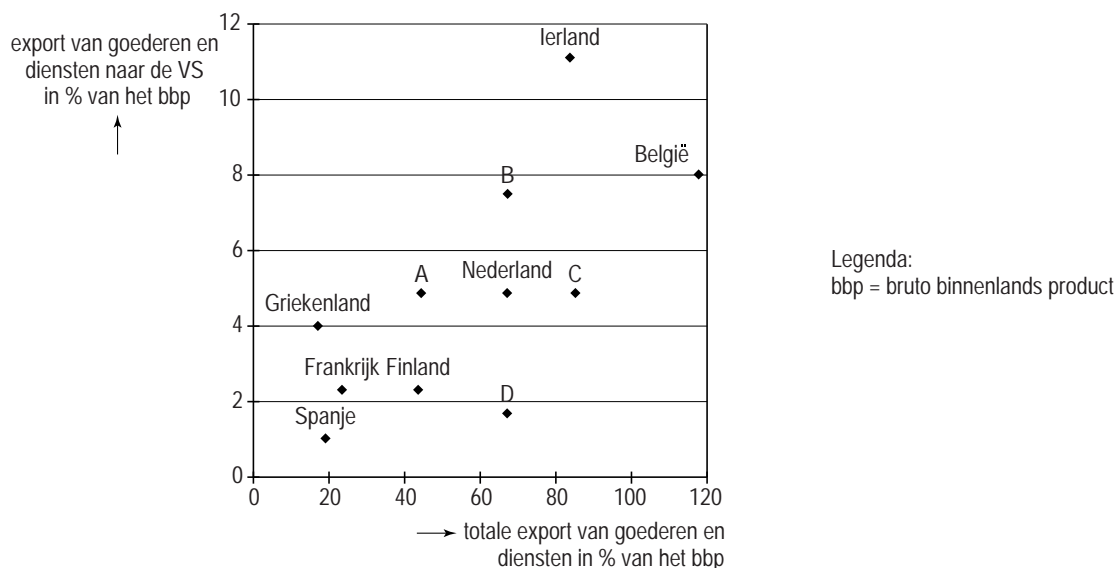
Een vergelijkbare figuur kan voor alle andere landen worden gemaakt.

I Financieel kanaal: verandering van internationale kapitaalstromen heeft invloed op de productiegroei van Nederland.

II Direct handelskanaal: verandering van de import van de VS werkt rechtstreeks door op de export van Nederland en heeft daardoor invloed op de productiegroei van Nederland.

III Indirect handelskanaal: de verandering van de import van de VS werkt via productiegroei van andere landen door op de productiegroei van Nederland.

figuur 2 exportaandeel

In 2007 bedraagt de export van Nederland naar de VS \$ 33,91 miljard. Voor 2008 is de verwachting dat de waarde van deze export zal dalen met 0,25% ten opzichte van 2007. In 2007 is de koers van de dollar ten opzichte van de euro \$ 1 = € 0,73. Voor 2008 wordt een koers van \$ 1 = € 0,64 verwacht.

- 2p 1 Leg met behulp van figuur 1 uit hoe de kredietcrisis in de VS, via het financieel kanaal (I), de productiegroei in Nederland kan verminderen.
- 2p 2 Bereken met hoeveel procent de Nederlandse uitvoer naar de VS in de periode 2007-2008, in euro's gemeten, volgens de verwachting zal dalen.
- 2p 3 Leg met behulp van figuur 1 en 2 uit dat het effect van de kredietcrisis op de productiegroei in Ierland groter zal zijn dan in Nederland.

Het gevolg van de kredietcrisis voor Nederland en Duitsland is door het directe handelskanaal even groot, maar door het indirecte handelskanaal is het gevolg voor Nederland veel groter.

In figuur 2 is de positie van Duitsland weergegeven door één van de letters A, B, C of D.

- 2p 4 Welke letter geeft de positie van Duitsland weer? Licht de keuze toe.